

Asenteiden ja yhteistyöosaamisen kehittäminen tärkeintä Kymenlaakson tulevaisuudelle

Kymenlaakson koulutus- ja osaamistarpeita selvitettiin työnantajien ja koulutusalan ammattilaisista koostuvassa Delfoi-paneelissa alkukesästä 2019. Paneelin vastaajien mukaan asenteiden ja yhteistyötaitojen parantamisen lisäksi koulutuksen kehittämisessä on huomioitava suuret trendit kuten ilmastonmuutoksen torjuminen, automatisaatio ja robotisaatio.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk kumppaneineen on luomassa Kymenlaaksoon uutta ennakoititiedon tuottamisen mallia, joka auttaa oppilaitoksia tarjoamaan riittävän nopeasti yritysten tarvitsemaa koulutusta ja osaamista.

Delfoi-paneelin strukturoitujen teemahaastattelujen avulla pyrittiin löytämään tärkeimmät osaamistarpeet Kymenlaakson menestyksen kannalta. Paneelin yli 30 osallistujasta noin puolet oli työnantajien edustajia ja puolet oppilaitosten, yrityspalveluiden tai hallinnon edustajia.

Vastausten perusteella laadullisista osaamistarpeista tärkeimmiksi kohteiksi nousivat työntekijöiden henkilökohtaisten ominaisuuksien ja etenkin asenteiden kehittäminen. Tässä painottuivat työnantajien näkemykset. Työnantajien mielestä toiseksi tärkeintä on työyhteisöosaaminen. Määrällisesti koulutusta on kasvatettava eniten ICT-alan tarpeisiin, etenkin korkeakouluissa. Myös muissa tarkastelun kohteena olleissa 15 toimialaryppäessä eli klusterissa on pääsääntöisesti koulutuksen lisäystarvetta niin kuin toisella kuin korkea-asteella. Toiseksi eniten koulutusta on paneelin mukaan lisättävä ympäristö- ja energiaklusterissa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun hallinnoiman Etiäinen – Koulutustarpeiden ennakointi –hankkeen Delfoi-paneelin alustavia tuloksia tarkennetaan Tulevaisuusverstaas ”Osaava Kymenlaakso 2030” -tapahtumassa 28.8.2019 Etelä-Kymenlaakson ammattiotopistolla Kotekon kampuksella osoitteessa Kymenlaaksonkatu 29, Kotka.

Tulevaisuudentutkija Jari Kaivo-ojan fasilitoimaan Tulevaisuusverstaaseen on ilmoittautunut 140 työnantajien, oppilaitosten ja sidosryhmien edustajaa. Verstaas järjestetään yhteistyössä Kymenlaakson kauppakamarin kanssa. Median edustajat ovat tervetulleita tilaisuuteen.

TRENDIT JA HEIKOT SIGNAALIT OHJAAVAT KOULUTUKSEN KEHITTÄMISTÄ

Paneelin mukaan koulutuksen kehittämisessä on huomioitava Kymenlaaksoon tulevaisuuteen vuoteen 2030 mennessä vaikuttavat seuraavat vahvat ennakoivat trendit: Ilmastonmuutoksen torjuminen, automatisaatio ja robotisaatio, suurten investointien tulo Kymenlaaksoon, ihmisten henkilökohtaisen hyvinvoinnin arvostuksen kasvu, kansainvälisen järjestelmän murros sekä Kymenlaakson väestön väheneminen ja keskittyminen kaupunkeihin. Myös uusiin ilmiöihin ja heikkoihin signaaleihin, kuten logistiikan kehitykseen, ICT-osaajien puutteeseen tai yllättäviin villoihin kortteihin, kuten uusiin ammatteihin tai suuriin investointeihin alueelle, tulee varautua suunnitelmalla. Paneelin vastaajat uskovat, että väestön nykyinen nopea väheneminen hidastuu mm. alueen investointien, yliopisto- ja muun koulutuksen kehittämisen ja muun houkuttelevuuden kasvattamisen sekä maahanmuuton lisääntymisen ansiosta.

Trendit luovat kysyntäympäristön toimialaryppäiden eli klustereiden kehitykselle. Alueen kehittämisen kannalta tärkeän taloudellisen ylijäämän uskotaan tulevan etenkin seuraavista klustereista: sellu-, paperi-, metalli- sekä kartonki- ja pakkausteollisuudesta. Nämä ovat suuren taloudellisen volyymin ja työllisyysvaikutusten klustereita, joiden työvoimatarpeista, mm. eläköityvien poistuma huomioiden, on oppilaitoksissakin huolehdittava. Voimakkaasti vuonna 2030 kasvavia ja suhteellisen laajoja työllistäjiä eli ”tähtiklustereita” ovat mm. ICT (mm. informaatio- ja viestintäteknologia, ohjelmistotuotanto), ympäristö ja energia, matkailu- ja kulttuuri sekä kuljetus- ja logistiikka. Osittain nämä alat nähdään myös ”auringonnousun” aloina, startup-aloina. Auringonnousun alaksi nähdään myös liike-elämän palvelut ja asiantuntijatyö. Näiden alojen kasvusta on huolehdittava ja huomioitava mm. alojen tarvitsemat tuotekehitys- ja rahoitustarpeet työvoimatarpeiden lisäksi.

Delfoi-paneelin haastattelut ja tulevaisuusverstaas liittyvät Etiäinen – Koulutustarpeiden ennakointi -hankkeen pitkän aikavälin ennakoitiosioon. Hankkeessa pyritään luomaan malli, jolla autetaan oppilaitoksia reagoimaan riittävän nopealla syklillä yrityskehityksen osaajatarpeisiin. Ennakointimallia kehittävät Etiäinen-hankkeessa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk, Kouvola seudun ammattiopisto KSAO, Etelä-Kymen-laakson ammattiopisto Ekami ja Aikuiskoulutus Taitaja. Hankkeen ohjausryhmässä ovat oppilaitosten edustajien lisäksi muun muassa ELY-keskuksen, Kymenlaakson liiton, Kymenlaakson kauppakamarin, Kymen Yrittäjien ja Kouvola Innovation Oy:n edustajat. Hankkeen pääasiallinen rahoittaja on Hämeen ELY-keskus ja Euroopan sosiaalirahasto.

LISÄTIETOJA DELFOI-PANEELIN TULOKSISTA JA TULEVAISUUSVERSTAASTA

- **Yrjö Myllylä**, YTT, projektipäällikkö, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk, yrjo.myllyla@xamk.fi, p. 044 702 8332 (Etiäinen-hanke ja Tulevaisuusverstaas)
 - **Hilkka Huisko**, hankevastaava, Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto EKAMI, hilkka.huisko@ekami.fi, 040 7555 056 (Etiäinen-hanke, Tulevaisuusverstaas isäntäkampuksen edustaja)
 - **Sirpa Kantola-Pakkanen**, yhteyspäällikkö, varatj., Kymenlaakson kauppakamari sirpa.kantola-pakkanen@kauppakamari.fi p. 0440 296 110 (Tulevaisuusverstaas, työnantajien tarpeet)
- Kymenlaakson kauppakamarin sivut:
- Tulevaisuusverstaas ”Osaava Kymenlaakso 2030”, Ekamin Kotekon kampus Kotka 28.8.2019 <https://www.kymichamber.fi/tapahtumat/tapahtumat/2019/28/tulevaisuusverstaas>

LISÄTIETOJA ETIÄINEN-HANKKEESTA

- **Tuija Vanttinen**, TKI-asiantuntija, Xamk, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, tuija.vanttinen@xamk.fi, 040 629 9447
 - **Olli Mustapää**, hankevastaava, KSAO, Kouvola seudun ammattiopisto, olli.mustapaa@ksao.fi, 020 615 1202
 - **Tuija Arola**, asiantuntija, Aikuiskoulutus Taitaja, tuija.arola@kvlakk.fi, 040 849 3838.
- Kymenlaakson liitto
- **Mia Hämäläinen**, aluekehitysasiantuntija, ohjausryhmän puheenjohtaja, +358 440 566 566.
- Kouvola Innovation Oy
- **Martti Husu**, toimitusjohtaja, ohjausryhmän varapuheenjohtaja, martti.husu@kinno.fi, +358 20 615 1353.
- Hankkeen esittelysivuja
- www.xamk.fi/etiainen
 - <https://ennakointi.kymenlaakso.fi>

KIRJALLISET LÄHTEET

Myllylä, Yrjö (2019) (Toim.). Delfoi-paneeli ennakoi – Osaava Kymenlaakso 2030: Asenteiden ja työyhteisöosaamisen kehittämisen tärkeintä. Etiäinen-hankkeen Tietoisuus 2/2019.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KYMENLAAKSON
KAUPPAKAMARI

TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

